

uw brief van uw kenmerk ons kenmerk datum
GRR. 2003/471 02-04-2003

onderwerp doorkiesnummer bijlagen
Reactie op advies Raad
voor het Landelijk Gebied
'Voor boeren, burgers en
buitenlui'
TRC 2002/7014

Geachte Voorzitter,

Op 15 augustus 2002 heb ik het advies 'Voor boeren, burgers en buitenlui' over de betekenis van sociaal-culturele ontwikkelingen voor het landelijk gebied ontvangen van de Raad voor het Landelijk Gebied (RLG). Dit advies is het antwoord op de adviesaanvraag over dit onderwerp van mijn voorganger d.d. 14 december 2000.

Hierbij bied ik u mijn reactie op het advies aan.

Hoofdpunten van het advies

De Raad voor het Landelijk Gebied maakt zich in het advies zorgen over het voortbestaan van het platteland. Dit in zowel ruimtelijke als sociaal-culturele zin. De Raad is van mening dat het landelijk gebied als contramal van de stad van grote betekenis is en blijft voor de gehele samenleving. Landbouw mag vanuit de maatschappij op waardering blijven rekenen en moet in het landelijk gebied een belangrijke rol blijven spelen. Niet alleen boeren, maar ook bewoners van het landelijk gebied en stedelingen hebben belang bij een vitale bedrijfsmatige landbouw. De overheid moet expliciet zorgdragen voor het behoud van het platteland, zowel in ruimtelijke als in sociaal-culturele zin. Er moet meer aandacht komen voor de sociaal-culturele aspecten van het plattelandsbeleid. Hiervoor moet een sociaal-culturele agenda worden opgesteld. Ruimtelijke, economische en ecologische kanten van het platteland komen momenteel al aan bod. Om goed op de gewenste diversiteit op het platteland in te kunnen spelen, moet elke overheidslaag een eigen heldere taak hebben. Provincies en gemeenten moeten veel meer beleidsruimte krijgen dan ze nu hebben. Maatschappelijke organisaties moeten een veel grotere rol krijgen bij de invulling en de uitvoering van het beleid. Er moet een Investeringsimpuls Plattelandsvernieuwing komen. De minister van LNV moet minister voor het landelijk gebied worden.

Mijn reactie op het advies

Ik heb veel waardering voor dit advies en stem in met de hoofdlijn van het advies van de Raad. Deze hoofdlijn is opgenomen in de 'Stellingnamebrief Nationaal Ruimtelijk Beleid'. Het is mijn bedoeling om, mede namens de minister van VROM, een 'Nationale Agenda voor een Vitaal Platteland' op te stellen. Deze agenda bestaat uit een beleidsbrief gekoppeld aan een Meerjarenprogramma Groene Ruimte. In de beleidsbrief wordt inhoud gegeven aan de door de Europese Unie ingezette koers om het landbouwbeleid te verbreden naar een beleid voor het platteland. Het gaat erom de inkomenssteun aan boeren af te bouwen en daarvoor in de plaats de middelen en inzet te richten op kwaliteitsverbetering van de groene ruimte (natuur, recreatie en landschapontwikkeling). Het initiatief voor sociaal-economische veranderingen in de groene ruimte ligt vooral bij de landbouwsector en daarnaast bij de toeristisch-recreatieve sector. De landbouw is en blijft een belangrijke economische en landschappelijke drager van het landelijk gebied. De rol van de grondgebonden landbouw als beheerder in het landelijk gebied zal worden versterkt. Om deze functie te kunnen vervullen zullen bedrijven zich, ook in combinatie met andere functies, moeten kunnen ontwikkelen. Behoud en ontwikkeling van het cultuurlandschap acht ik van wezenlijk belang voor de beleving en de ontwikkeling van de sociaal-culturele identiteit van een gebied. Betrokkenheid en zorg worden versterkt als de verantwoordelijkheid voor plannen en realisatie zo dicht mogelijk bij de burger en het lokale bestuur komen te liggen. Voor een vitaal platteland met een brede maatschappelijke functie en een hoge collectieve waarde is het nodig de planologische ruimte voor ontwikkelingen te vergroten en tegelijkertijd de kwaliteit van het landschap en de biodiversiteit te verbeteren. Om deze koers inhoud te geven ben ik er voorstander van dat de ontwikkelingsgerichte landschapsstrategie wordt opgenomen in de Nota Ruimte en wordt uitgewerkt in de nationale agenda voor een vitaal platteland. De lokale uitwerking en verankering van deze koers wordt thans bevorderd door de subsidiëring van (inter)gemeentelijke landschapontwikkelingsplannen.

Specifiek voor de Nationale Landschappen acht ik de daar aanwezige (inter)nationale landschappelijke waarden van dermate belang dat deze richtinggevend zijn voor de ruimtelijke ontwikkelingen. Hier heeft het Rijk een bijzondere verantwoordelijkheid. Daarbij hoort de prioritaire inzet van het Rijk in deze gebieden om die waarden te behouden en verder te ontwikkelen. Initiatieven dienen primair uit de regio en van de provincie te komen. Ik zal hierbij een aanpak bevorderen die vervolgens recht doet aan het nationale belang en ruimte biedt voor regionaal maatwerk.

Bescherming en ontwikkeling van natuur staat voorop in de Ecologische Hoofdstructuur, Vogel- en Habitatrichtlijngebieden en gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet. Deze gebieden zullen in de Nota Ruimte worden begrensd met een groene contour en planologisch beschermd met een 'nee, tenzij' regime.

Energiewinning en de toeristisch-recreatieve sector zijn belangrijke economische activiteiten in sommige groene contourgebieden. Aan het ontwikkelingsperspectief van deze activiteiten zal aandacht worden besteed en er zal worden gezien hoe deze kunnen worden ingepast.

Het Meerjarenprogramma Groene Ruimte zal bestaan uit een ruimtelijke, een ecologische, een economische en een sociaal-culturele component.

Het kabinet streeft ernaar om zoals in het Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing (ISV) geldstromen van VROM, EZ en LNV zijn bijeengebracht voor stedelijke vernieuwing, huidige rijksbudgetten voor de inrichting van het landelijk gebied waaronder de Stimuleringsregeling Gebiedsgericht Beleid en de inrichtingsmaatregelen voor landinrichting en reconstructie samen te voegen in één Investeringsbudget Landelijk Gebied (ILG) voor vernieuwing van het landelijk gebied. Hierbij staat een integrale en gebiedsgerichte aanpak centraal. Provincies en gemeenten worden op basis van meerjarige uitvoeringscontracten in staat gesteld om een eigen regionale gebiedsgerichte ontwikkeling te kiezen en uit te voeren zonder rechtstreekse rijksbetrokkenheid.

De minister van Landbouw, Natuurbeheer
en Visserij,

dr. C.P. Veerman